

Према једном истраживању јавног мњења, додуше из 2020, наш саговорник изабран је за најбољег председника Треће пољске републике. И то убедљиво – другопласирани Анџеј Дуда и трећепласирани Лех Качињски, обојица из десничарке партије Право и правда (ПИС), заједно су угрубо освојили гласова колико и Александар Квашњевски, који је на месту шефа државе 1995. наследио иконичног Леха Валенсу, потукавши га у другом кругу избора, под слоганом „Пољска за све“. Пет година касније, Квашњевски је над противкандидатом однео победу већ у првом кругу, под сличним геслом – „Дом за све – Пољска“. Међу врлине му се убрајају инклузивност, непосредност, интелигенција и способност обраћања гласачима независно од њиховог политичког опредељења. Заиста, Квашњевски је био последњи пољски политичар који је с једнаким успехом побрао симпатије – и, још важније, поверење – свих нијанси идеолошком спектра. Није случајно, уосталом, баш он руководио увођењем Пољске у ЕУ и НАТО. Осамдесетих је био министар омладине и спорта, а данас се сагледава као комунистички кадар који је у посткомунистичким временима с релативном лакоћом пригрлио центризам. Има, наравно, и оних који му броје мане и замерке, али о њима је делом и сам говорио у књизи Председник, збирци интервјуа које је с њим обавио новинар Александар Качаровски, а која се у Србији може наћи у издању Блум издаваштва, те преводу Владимира Тодића.

„Признајем да сам био изненађен што наши разговори могу да се читају и у Београду“,

каже, „мислите ли да има интересовања?“ На опаску да многи бистре о геополитици, а да им перспектива европске, словенске, постсоцијалистичке земље чија је судбина од деведесетих у скоро сваком погледу другачија од српске, може бити нарочито занимљива, клима главом, с разумевањем. „Тим боље, онда. За Србију мислим и осећам исто што и за преостале земље Балкана које нису у ЕУ – део су Европе, довољно је погледати атлас, и мислим да би за све било добро да свако испуни своје обавезе како би се процес политичког заокружења Уније довршио. Не по цену очувања културних и историјских односа с Русијом, наравно. То ми је одувек било занимљиво – Тито и Стаљин су се после рата разишли, а Србија и Русија одржавају присност. Но, и даље не могу да разумем шта изнутра спречава Србију да постане пуна демократија“, каже Квашњевски за Радар.

И у ЕУ има аутократских гласова.

Тачно, али желите ли да будете у тиму с Орбаном, Фицом и Качињским? То су људи који за сопствене политичке потребе сеју евроскепсу, али само зато што знају да ЕУ неће искључити државе из којих потичу. Нисам сигуран да би се у супротном понашали исто. Мислим да мало и користе незавидну позицију у коју је Русија саму себе ставила.

У књизи кажете да вас Путинова инвазија на Украјину није изненадила, иако многе јесте укључујући, рецимо, Нину Хрушчову...

Оно што ме није изненадило је Путинова намера. Рецимо, он и ја смо се 2002. састали у Кремљу и, када сам га као искуснији колега питао који су његови циљеви, одговорио је да жели да „изнова изгради велику Русију“. Свако ко познаје прошлост зна да је то немогуће без контроле Украјине, Белорусије, кавкаских и централноазијских земаља

Да будем прецизан, јесте ме изненадила чињеница да је неко у Москви размишљао и ипак одлучио да спроведе очигледно трагичну грешку. Јер, Путин је искусан политичар, пре инвазије је на челу Руске Федерације већ провео 23 године. Када би ме испрва питали за прогнозе, говорио сам да ће сукоб трајати неколико година, али да ће украјинско-руска мржња трајати генерацијама. Људи с простора бивше Југославије добро знају колико је мукотрпан и несталан процес помирења. Оно што ме није изненадило је Путинова намера. Рецимо, он и ја смо се 2002. састали у Кремљу и, када сам га као искуснији колега питао који су његови циљеви, одговорио је да жели да

Пише: Александар Квашњевски
понедељак, 03 новембар 2025 09:43

„изнова изгради велику Русију“. Свако ко познаје прошлост зна да је то немогуће без контроле Украјине, Белорусије, кавкаских и централноазијских земаља.

Па опет, у данима пред 24. фебруар 2022, мање-више сви осим Американаца говорили су да од инвазије неће бити ништа.

Њихови обавештајци су имали сазнања и упозоравали су. Руске трупе су се навелико гомилале на граници, а сам Путин је десетак дана раније одржао запаљив говор, препун фалсификата и лажи, који је садржао језик налик оном који је Молотов употребљавао након потписивања споразума с Рибентропом и поделе Пољске између СССР-а и нацистичке Немачке. Слично је говорио и Брежњев пред инвазију на Чехословачку 1968. Његових речи се чак и сећам, имао сам 14 година. Није ме изненадила Путинова намера, али јесте метода. Јер, имао је и друге на располагању. Успостављање контроле меком моћи би можда трајало дуже, али није да руски председник нема времена. Дуго је већ јасно да свој мандат не ограничава на четири или пет година. Могао је да шири утицај преко језика, културних веза, економије и инвестиција, па и различитих политичких представника...

Није ли управо то и радио – рецимо, када је 2004. године на председничким изборима победио проруски кандидат, Виктор Јанукович, коме је победа у оквиру Наранцасте револуције оспорена због изборних нерегуларности?

Ако је Путинова намера била да подржи некога у украјинском политичком животу, требало је да бира интелигентније и мање корумпиране кандидате. Рецимо, Русији такође наклоњеног Виктора Медведчука

Ако је Путинова намера била да подржи некога у украјинском политичком животу, требало је да бира интелигентније и мање корумпиране кандидате. Рецимо, Русији такође наклоњеног Виктора Медведчука. Уз то, бирачи се 2004. нису побунили против Јануковича као таквог, већ против застрашивања бирача и изборне крађе. Мирно разрешење Наранцасте револуције било је значајно за обе стране. Украјинци су схватили да има смисла борити се за основне демократске принципе. Та борба их је одвела даље у вестернизацију, али никада до краја. С друге стране, Путин је увидео да постсовјетске државе и те како могу да се „одметну“ од Москве и да развијају механизме који би дугорочно отежали тип владавине какав је његов. Не заборавите да је те 2004. Путин био прилично млад председник и да није толико чврсто држао моћ у Русији. Верујем да је поуке извукао много боље од лидера Наранцасте револуције. Детаљно је испланирао спречавање даље вестернизације Украјине и могућност Мајдана у Москви или Санкт Петербургу. С друге стране, прозападни председник Украјине Виктор Јушченко и премијерка Јулија Тимошенко непрестано су се сукобљавали и очито нису искористили евроатлантске перспективе. Ко зна, да су се пре двадесет година понели одлучније, можда би Путин тада морао да пристане на чланство Украјине у ЕУ и у НАТО. Сви лако заборавимо колико су ствари биле другачије постављене...

Познајем Путина, знам да жели целу Украјину. Није ме изненадила његова намера, али јесте метода

Пише: Александар Квашњевски
понедељак, 03 новембар 2025 09:43

Познајем Путина, знам да жели целу Украјину. Није ме изненадила његова намера, али јесте метода

Пише: Александар Квашњевски
понедељак, 03 новембар 2025 09:43

[REDACTED]

[REDACTED]

Познајем Путина, знам да жели целу Украјину. Није ме изненадила његова намера, али јесте метода

Пише: Александар Квашњевски
понедељак, 03 новембар 2025 09:43

Познајем Путина, знам да жели целу Украјину. Није ме изненадила његова намера, али јесте метода

Пише: Александар Квашњевски
понедељак, 03 новембар 2025 09:43

[\(Радар\)](#)